SYMPHYSODON
AEQUIFASCIATA
HARALDI
blå discus

IMPORT

BJARNE MANLEY
tropiske fisk
en gros

FEBRUAR 1969

Akvarie BLADET

NR. 2

Fugle- og akvarieforretningen

FØRST MED DET SIDSTE!

ENKY-KULTUR kr. 11,50
MIKRO-KULTUR kr. 7,50

v. ARNE J. JENSEN
Sverrigsgade 3D
2300 - København S.
TELEFON SU 6377

Sendes overalt pr. efterkrav

AKVARIUM KØBENHAVN

ÅBOULEVARDENS AKVARIUM

H. C. Ørstedsvej - Tlf. 35 29 50

Eget plantegartneri
Egen import
Mange års erfaring

Direkte import og en gros forhandling af:

EHEIM

Akvarie - Sugefilter - pumpe og
Hydrozon akvarie - pumpe

altid komplet reservedelslager
reparationer udføres på eget værksted

Rustfri stålakvarier efter mål fremstilles på egen fabrik.

Lysstofarmaturer og ovenlyslamper i lakeret eller rustfri udførelse haves altid på lager i alle størrelser.

Akvarie BLADET

udkommer 10 gange årligt
abonnementspris kr. 15,00
abonnement- og
annonceekspedition:
Per Heinricy,
Tietgensgade 66, 1704 Kbh. V.
telefon: (01) 31 34 27
redaktion:
J. V. Rasmussen, (ansvarsh.)
Amagerbrogade 12, 2300 Kbh. S.
telefon: (01 25) AM 1270
Akvariebladet udgives af
Københavns Akvarieforening

NR. 2 - FEBRUAR 1969

Akvariebladets forsidebillede

Vi har modtaget megen ros for det smukke farvebillede på Akvariebladets forside og iler derfor med at bringe rosen videre til Per Jeppsson, der har fotograferet disse dejlige og virkelig smukke diskusfisk, som fiskeimportør Bjarne Manley udstillede på Københavns Akvarieforenings udstilling i efteråret 1968.

For at kunne opnå et så smukt og vellykket resultat ved fotografering af sky akvariefisk, kræves der både en stor erfaring og en uendelig tålmodighed af fotografen, ligesom det vel heller ikke kan undgås, at man får en del »fejlskud« under anstrengelserne for at opnå et — så noget nær det fuldkomne — fotos af akvariefisk som dette, siger sig selv

Det er derfor også en glæde, at såvel Dansk Klichéfabrik, der har fremstillet farveklichéerne, som H. O. Hansens Bogtrykkeri, der har forestået trykningen, har ofret så megen omhu på at få det helt rigtige frem ved reproduktionen af det lille udsnit på kun ca. 11 x 9 mm af det oprindelige 24 x 36 mm store diapositivbillede, som vi udvalgte blandt de mange gode billeder af diskusfisk, vi fik tilbudt af Per Jeppsson.

Som det fremgår af forsideteksten viser billedet 3 stk. **Symphysodon aequifasciata haraldi,** populært kaldt »Blå Diskus«. Oprindelig regnede man kun med én art diskusfisk, nemlig **Symphysodon discus** (Heckel 1840), der i tidens løb siden dens første rigtige fremkomst på akvariemarkedet i 1932 har haft mange populærnavne foruden »Diskusfisk« bl. a. »Pompadourfisk« og »Akvariefiskenes Kejser« for derved at overgå skalaren, der allerede da gennem mange år var blevet kaldt »Akvariefiskenes Konge«.

I dag kaldes **Symphysodon discus** oftest »Rød Diskus«. Denne fisk stammer fra Rio Negro og tilstødende vande i Brasilien og er den hidtil største blandt de kendte diskusfisk, ca. 20 cm stor. Desværre ses den ikke mere så hyppigt som tidligere. Dens kropsfarver kan variere en del, normalt er den lys chokoladebrun med 3 mørke lodrette striber. Hele kroppen er dækket af mange bølgeformede røde og blå vandrette striber. Rød Diskus foretrækker et stort, veltilplantet akvarium med blødt, let surt vand og en temperatur på 24-30° C og levende foder af passende størrelse.

Allerede i 1903 navngav Pellegrin en anden art Symphysodon, nemlig **Symphysodon aequifasciata aequifasciata** (Pellegrin 1903), populært kaldet »Grøn Diskus«. Mærkeligt nok har Günther Sterba ikke medtaget denne fisk i sin .Süsswasserfische aus aller welt«, men han har dog

fået den med i sin 5. omarbejdede [illegible] af Aquarienkunde bd. 1., udgivet i 1966. Man må vel også regne med, at det først var omkring 1960, man rigtig fik øje på den samtidig med fremkomsten af de to varianter eller underarter, **Symphysodon aequifasciata axelordi** (Schultz), »Brun Diskus«, og **Symphysodon aequifasciata haraldi** (Schultz 1960), »Blå Diskus«.

Symphysodon aequifasciata aequifasciata, Grøn Diskus, stammer også fra Brasilien, Amazonas og bifloder omkring Santara, amerikanske kilder siger også Lago Teffe. Grøn Diskus bliver ca. 15 cm stor og skal holdes på samme måde som den foregående art, men tåler absolut ikke hårdt, alkalisk vand. Kroppen, der er lys til mørk olivenbrun, undertiden svingende over til en mere mosgrøn farve, har 9 lodrette mørke striber. På hovedet, gællelågene, langs ryggen samt på ryg- og gatfinnens basis er der nogle blåligt iriserende bølgelinier. Kropmidten er altid uden disse linier. Bugfinnerne er mørkegrønne med lyseblå rand og brun spids. Øjets iris er rødbrunt.

Symphysodon aequifasciata axelrodi, Brun Diskus, der er lidt mindre end den foregående, ca. 14 cm, stammer også fra Amazonas, bl. a. områderne ved Belem og Rio Urubu. Kropsfarven er lys gulbrun til mørkebrun. Af de 9 lodrette striber er kun den første og den sidste særlig fremtrædende, dog kan alle 9 striber variere en del i intensitet. Ryg- og gatfinnen har et bredt mørkt, rødbrunt bånd, kanten af disse finner samt bugfinnerne er rustrøde. Øverst på hovedet, nakken, på gællelågene samt langs det rødbrune bånd i ryg- og gatfinne er der blå iriserende linier og pletter. Selve kroppen er altid fri for sådanne blå farvetegninger. Øjets iris er rødt. Ligesom den efterfølgende holdes denne art på samme måde som de foregående, dog vil alle tre arter inden for aquifasciata gerne have hyppige vandskift, dette fremmer i høj grad deres velbefindende.

Symphysodon aequifasciata haraldi, Blå Diskus, er den mindste blandt de hidtil kendte diskusfisk, »kun« ca. 12 cm. Udover Amazonas er der ikke opgivet noget nærmere findested. Kropsfarven er brunlig, bagtil mørkere. Fisken har 9 mørkeblå lodrette bånd, hvoraf det første og sidste fremog gatfinne er ved basis mørk purpurrød, yderst sart gullig. Hoved, gællelåg, ryg, ryg- og gatfinne samt den bageste del af kroppen er prydet med talrige, meget kraftigt lysende lyseblå striber og linier, der også i en noget afsvækket form kan forekomme over hele kroppen. Øjets iris er kraftigt rødt. Dette er sandsynligvis den smukkeste af de hidtil kendte diskusfisk.

Alle de her nævnte arter og underarter var udstillet af fiskeimportør Bjarne Manley på K.A.'s udstilling i efteråret 1968.

Der foreligger et stort antal opdrætterberetninger om formeringen af diskusfisk, og vi håber ved en senere lejlighed at kunne publicere en eller flere af disse.

JVR.

Om det amerikanske lysstofrør »Gro-Lux«, som ofte anvendes som kunstlystilskud til stueakvariers plantebestand, kan jeg oplyse, at det i 1952 blev omtalt i Gartnertidende bl. a. med en bemærkning om, at det overfor ungplanter ikke bør anvendes udover 3½ time i døgnet, fordi det udtrækker klorofylstoffet (bladgrøntet) af stængler og blade. Samme uheldige følger har jeg konstateret for akvarieplanternes vedkommende, såvel hos skyggeplanter (visse arter af Cryptocoryne) som hos lyselskende planter (bl. a. Limnophila-arter). Man bør — efter min opfattelse — være varsom med lysstofrørenes anvendelse til akvariebelysning, når brugen udstrækkes til mange timer i døgnet, og navnlig i de tilfælde, hvor lysstofrørsarmaturet er anbragt direkte på dækglasset nogle få centimeter over vandfladen. Jeg må fortsat understrege, at det almindelige glødelampelys ikke endnu er blevet overgået af anden kunstlyskvalitet til belysning af stueakvariets plantebestand. Såvidt mig bekendt er det nye Philipsrør TL 27 det, der ligger glødelampelyset nærmest. Jeg har i nogen tid haft det i brug til belysning af ungplanter (Cryptocoryne og Hygrophila), men kan endnu ikke udtale mig om dets virkning. Belysning, incl. dagslyspåvirkning, står på i 12 timer af døgnet.

Hvor er det dejligt at kunne sige, at vor brevkasse virkelig har set ud som på ovenstående tegning. Vi har modtaget mange lykønskninger og mange gode ord, både mundtligt og skriftligt, efter fremkomsten af Akvariebladets januarnummer. Nedenfor tillader vi os at gengive et lille udvalg af de modtagne breve.

Vi har også modtaget en del artikler og indlæg til Akvariebladet. Disse vil alle fremkomme i bladet, så hurtigt det er muligt af pladshensyn. Lad dog ikke dette afholde Dem fra at tilsende os Deres bidrag til bladet og dermed til vor viden om vor fælles hobby.

Allerede med dette nummer af Akvariebladet udvider vi bladet med 4 sider og håber derved at bibringe vore læsere en endnu større interesse for Akvariebladet og dets trivsel. JVR.

Kære JV.

Hermed et stykke til aktuelt.

Må jeg samtidig benytte lejligheden til at takke K.A. for den smukke opmærksomhed på min 75-års dag, og til dig personlig for de alt for mange smukke ord om min person i vort nye blad. Håber det må bestå — også på den dag, hvor K.A. har både 75 og 100 års jubilæum. Hjertelig til lykke. Og et glædeligt nytår til alle medlemmer i K.A.

Venlig hilsen
K. K. Laursen.

Kære J. V.

Rigtig hjertelig til lykke med det meget smukke og nye akvarieblad.

Jeg er virkelig meget imponeret — men egentlig ikke rigtig forbavset, for det er jo ikke første gang, at du og din bestyrelse udfører mirakler.

Endnu en gang, rigtig hjertelig til lykke!

»Henry«.

Til **»Akvariebladet«.**

Igennem de sidste måneder havde jeg hørt rygter om, at »Københavns Akvarieforening« ville til at udgive sit eget blad, og jeg har i spænding gået og ventet på det blad.

Og nu endelig kom det sammen med det nye år. Stor var spændingen, da jeg lukkede kuverten op, og stor var min forbavselse, da jeg ved første øjekast så, at det var et gammelt blad, der var genopstået. Men efter at have gennemlæst bladet et par gange syntes jeg ikke, det var som det gamle, så jeg fandt nogle gamle årgange frem (7. og 8. årgang fra 1942) og kiggede dem igennem, og rigtigt — det var kun navnet, der var gammelt, indholdet i det nye blad var anderledes, det talte et sprog, vi alle kan forstå, det var sat op på en anden måde, jeg ved ikke rigtig, hvordan jeg skal udtrykke mig om det nye blad, men jeg kunne have lyst til at bruge et af de københavnske eftermiddagsblades slogan og sige: »K.A. ser friskere på tingene«.

Det blad, der nu har set dagens lys, er der vel ikke meget at sige om, kun vil jeg komme med et par enkelte bemærkninger.

På side 3 står der, at redaktionen er ved J. V. Rasmussen, og der er den i gode hænder, det sås tydeligst, da J. V. Rasmussen havde redaktionen af »Dansk Akvarie Blad«, han ved hvad det drejer sig om, han er både dygtig og ihærdig. Aktuelt ved K. K. Laursen synes jeg er en god idé, for denne fortræffelige mand har immervæk noget nyt at fortælle, også de gamle rotter. Ciklider har jeg ikke megen forstand på, men efter at have læst artiklen i det første blad, ser det for mig ud, som om Jørn Hennings ved, hvad han skriver om. »Copenhagen Killies« skriver også et par sider, Leif Christensen og Kjeld Bo Larsen, som gemmer sig bag navnet »Copenhagen Killies« er jo eksperter på dette område, så også her lover det godt for fremtiden. Og endelig på side 13 har »Købmanden« et par sider, han kalder »For begyndende akvarister«. Det lover godt, for »Købmanden« er jo en gammel rotte, der har været hele turen igennem. Her tænker jeg på hans indslag på K.A.'s udstilling i 1965, hvor han viste akvarierne gennem tiderne, bl. a. et akvarium fra 1915 med springvand i midten. Men det stadie

er »Købmanden« ovre, det så vi også tydeligt på K.A.'s udstilling i 1965, hvor han var fremme mellem eksperterne med sine akvaterraier.

Det glæder mig, at du er med, Willy, for din erfaring vil være den begyndende akvarist til stor hjælp.

Lige til slut vil jeg ønske »Akvariebladet« alt godt i fremtiden og håbe, at de følgende numre ligner det første, for så kan det kun anbefales til alle akvarister, for »K.A. ser friskere på tingene«.

Anker Kjærgaard-Olsen,
»Amager Stuekultur«.

Til **Akvariebladet.**

Tak for modtagne første-nummer af det genopstandne blad — det ser virkelig godt og indbydende ud — det skal De nok få glæde af.

Et delvis egoistisk-inspireret forslag til artikel i kommende numre: var det ikke en idé at gennemgå og nævne den tilgængelige akvarielitteratur og omtale hver enkelt bogs særpræg og fortjenester til orientering for bladets læsere?

Venlig hilsen
BORGENS FORLAG
K. Karnov.

HVAD SKER HVOR OG HVORNÅR

Københavns Akvarieforening

afholder medlemsmøde tirsdag den 4. febr. kl. 20 i foreningens sædvanlige mødelokaler i selskabslokalerne, Nørrevold 90 st., med følgende dagsorden:

1. Meddelelser fra bestyrelsen.
2. Jørn Hennings holder foredrag om Malavisøens fiskefauna (Nyasasøen), samt viser farvefilm af forskellige ciklidearter herfra, bl. a. vises legen hos Pseudotropheus auratus.
3. Mødepræmie, købs- og salgsprotokol samt spørgekasse.
4. Aktuelt v/ K. K. Laursen.
5. Medlemmer og gæster har ordet.
6. Fiskespil og auktion.

Foreningens nyvalgte sekretær vil på februarmødet fortælle os om de mange nye og meget interessante ciklider, vi i de senere år har fået fra Malawisøen, tidligere kaldet Nyasasøen. Disse ciklider, der som oftest er langt mere farvestrålende end de gammelkendte arter og i mange henseender kan minde lidt om koralfiskene, er Jørn Hennings fuldstændig faldet for, ligesom så mange andre, men Jørn Hennings er vel en af vore allerdygtigste akvarister på netop dette område, hvilket også hans artikel om opdræt af Labeotropheus trewavasae i sidste nummer af Akvariebladet tydeligt vidner om. At Jørn Hennings så også har vist sig at være en særdeles habil smalfilmsfotograf og har optaget mange meter farvestrålende film af disse smukke fisk, som vi får at se efter hans foredrag, er jo absolut et ekstra plus, som vi kan glæde os meget over. Vi kan altså igen se frem til en interessant og lærerig mødeaften i K.A. K. K. Laursen skal vi også møde igen på februarmødet efter et par måneders pause. Hvad han gemmer til os i godteposen, ved vi intet om, men det er jo altid noget godt, Laursen har at fortælle os, han er værd at lytte til.

På gensyn den 4. februar, og tag Deres hobbyven med, han er velkommen som Deres og vor gæst.

I marts har vi medlemsmøde tirsdag d. 4. marts. På dette møde vil formanden for K.A.K. hr. Jørgen Hansen vise lysbilleder af og tale om selskabsakvarier som oplæg til vor årlige hjemmekonkurrence, der finder sted søndag d. 13. april. Og på aprilmødet den 1. april bliver bestemt ingen narret april, hvis de kommer for at høre Per Jeppsson tale om planterne i vore akvarier. Også han har en serie fine lysbilleder med.

JVR.

Dansk Cichlide Club

afholder medlemsmøde tirsdag den 18. februar kl. 20 i mødelokalerne, Ungdomshjemmet, Klingseyvej 9.

1. Siden sidst.
2. Ciklidernes territorialinstinkt, foredrag v/ formanden.
3. Film.
4. Diskussion.
5. Lotteri eller fiskespil og auktion.

Leif Christensen besøger

Akvarieudstilling i London

Hovedformålet med at besøge The Aquarium Show 1968 var naturligvis at se den særlige killifiskudstilling arrangeret af British Killifish Association. Det var den tredie internationale udstilling B.K.A. afholdt, og tilslutningen var over al forventning. Man havde regnet med 200 udstillingsnumre og fik ca. 250 anmeldelser. Akvarierne var anbragt i to store sektioner og delt op i bedømmelsesklasser. Akvarierne var på ca. 12 liter, havde sort bundlag og mørk baggrund, men ingen planter eller særlig belysning. Det var dog muligt at få et godt indtryk af fiskene, men hverken englænderne eller vi har endnu fundet frem til en udstillingsteknik, der kan vise, hvor usandsynligt smukke mange af de æglæggende tandkarper er. I 1969 afholder American Killifish Association sin årlige udstilling i en af byerne omkring San Francisco, og det er mit håb, at jeg kan få tid til at tage derover og forhåbentlig lære noget af dem rent udstillingsmæssigt.

Før jeg går over til at omtale de enkelte klasser – der er ialt 19 – skal jeg lige nævne, at der er klasser for både enkeltfisk og par, ligesom der er 2 opdrætterklasser. Enkeltfisk og par vil blive behandlet under ét og kun de præmieværdige fisk vil blive nævnt.

Klasse1 og 3: **Aphyosemion.**

Disse klasser blev vundet af henholdsvis 1 par **christyi** og en meget flot **australe**-han. Christyi-parret tilhørte G. Verrept fra Belgien, den udstiller, der vandt præmien for bedste fisk på vor egen udstilling. Begge udstilleres fisk var helt i topklasse, og sjældent har jeg set så flot en australe-han. Klassen viste ellers ingen sensationer. Bualanum, sjøstedti og arnoldi er ganske vist ikke almindelige endnu men kan dog uden besvær købes på det tyske, britiske og amerikanske marked.

Klasse 2 og 4: **Roloffia.**

1. præmierne gik til et **occidentalis toddi** par og en **geryi**-han, begge forholdsvis nye fisk. Occidentalis toddi er en meget smuk fisk, som forhåbentlig snart kommer hertil, men den er svær at holde ligesom occidentalis. Copenhagen Killies tog en 2. præmie på en **SL 15 (geryi)** han, der dog var lidt gammel.

Klasse 5: **Aplocheilus.**

Samtlige kendte arter blev vist, og klassen blev vundet af et meget stort og flot par **lineatus.**

Klasse 6: **Aphanius.**

Meget ringe tilslutning, hvor der kun blev vist **iberus.** Vinderparret tilhørte Copenhagen Killies, men det var et ungt par, der kan blive noget større. Denne spanske killifisk kan forhåbentlig snart blive udbredt i Danmark, da vi har fået tilbud fra én af vore spanske venner om adskillige par.

Klasse 7: **Epiplatys.**

Mærkværdigvis var der ingen **annulatus** med, selv om denne fisk burde være en sikker vinder, bare den er i ordentlig størrelse. Tom Glass viste et par **sexfasciatus** fra Rio Muni, som han havde fået foræret af oberst J. J. Scheel, og denne meget smukke fisk vandt klassen overlegent. Copenhagen Killies fik en 3. præmie på **chaperi sheljuzkoi,** og af interessante fisk blev yderligere vist **olbrechtsi** og **poropanchax macropthalmus.**

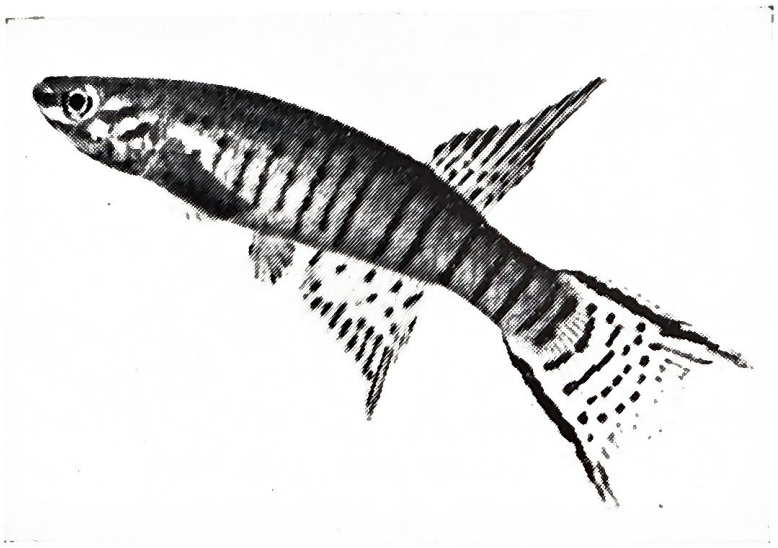

APHYOSEMION BUALANUM
Foto: J. J. Scheel

Klasse 8: **Fundulus.**

Her vistes vist nok for første gang **heteroclitus,** en nordamerikansk killifisk, som

kaldes zebrakilliefisken på grund af dens lodrette skinnende blå striber på siden af kroppen. Et interessant møde med en i dens hjemland ganske almindelig fisk, der kunne fortjene større udbredelse blandt killifans. Den fik 1. præmien.

Klasse 9: **Jordanella.**

Denne meget smukke og interessante fisk fra Florida blev vist i flotte eksemplarer. En fisk, der er anderledes i plejen end andre killifisk, og som forsømmes lidt af danske akvarister.

Klasse 10 og 11: **Rivulus.**

Det var en fornøjelse at se de udstillede fisk i denne klasse, for først og fremmest var de af en størrelse og farvepragt, som vi ikke er vant til herhjemme, og for det andet vistes en del af de sjældnere fisk bl. a. **dorni** og **santensis.** Klasserne blev vundet af **holmiae** og **magdalenae (milesi?)** i størrelser, jeg aldrig før har set. En udfordring til mig selv, der endnu ikke har haft rivulus større end op til 65-70% af den her viste størrelse.

Klasse 12: **Nothobranchius.**

Disse fisk regnes af mange for de smukkeste killifisk, der findes, men er jo ikke så ligetil at holde. En af de nyere, den meget smukke blå **neumanni** tog 1. præmien hjem, men der vistes både **rachovi, palmquisti, melanospilus** og **güntheri.** Neumanni har været indført fra USA i enkelte par men døde desværre for os. Vi håber i vinter at få æg af den fra en af vore forbindelser, for det er en fisk, der uden tvivl vil vække opsigt herhjemme.

Klasse 13: **Pterolebias.**

Her vistes desværre kun **peruensis.** Jeg havde glædet mig til at se **longipinnis,** som B.K.A.-medlemmer tidligere har vist i meget flotte eksemplarer.

Klasse 14: **Cynolebias.**

Det var et ejendommeligt tilfælde, at denne udstillings bedste fisk – ligesom i København – også skulle blive **whitei.** Men sikken forskel! Hannen var den største og smukkeste fisk, jeg nogensinde har set, og jeg har haft adskillige naturfangede store hanner i mine akvarier. Hannen havde en finnepragt uden lige og var ikke bange for at vise det. Jeg ville ønske, jeg havde haft mit fotografiapparat med, for sådan en fisk ser man kun én gang, tror jeg. Hunnen kunne have været større, men naturligvis virkede hun nok mindre på grund af hannens størrelse. Det er bare ejendommeligt, at de whitei, vi har herhjemme, ikke bliver større, eller er vi for nærige med foderet? Ellers så man **nigripinnis** og **bellotti** også i fine størrelser. Den smukke grønne bellotti burde også findes her i Danmark. Den er ikke vanskelig at få fat på, hverken i UK eller USA.

Klasse 15: **Austrofundulus.**

Her blev bl. a. vist **transilis** og **dolichopterus.** Transilis er en noget grov fisk, som formodentlig ikke holdes af mange killifans, men denne her var flot og vandt 1. præmien. Copenhagen Killies tog 2. præmien på dolichopterus, et ungt par skænket os af Detlev Lühring fra Worms i August. Denne usædvanligt flotte fisk hvad finnepragt angår er jo ganske ny, men spåes en stor fremtid i akvarierne.

Klasse 16: **Cynopoecilus.**

Klassen blev vundet af Gordon Richardson – en af B.K.A.'s mest fremtrædende akvarister – med et par **ladigesi,** denne lille smukke fisk, der nu siges at være uddød i naturen. Jeg fik et par med hjem, og de trives godt og kan i øvrigt købes herhjemme for øjeblikket, såvidt jeg ved importeret af Bamsebrødrene fra Tyskland. Jeg kan kun anbefale denne lille livlige fisk, en bundleger, der ikke er svær at holde og kun kræver ganske ringe plads.

Klasse 17:

Denne klasse er en opsamlingsklasse for andre killifisk og blev vundet af vor gamle kending **Pachypanchax playfairi,** en fisk, der ret ofte ses i handelen, og som er meget smuk, men måske lidt voldsom.

Klasse 18: Opdræt af plantelegere.

I begge opdrætterklasser skal man vise 4 fisk, så mulighederne for at udstille opdræt er store. Der var da også pæn tilslutning, og i denne klasse vandt Gordon Richardson med **Roloffia liberiense,** en fisk der afgjort ikke er let at holde. Foruden de mere almindelige fisk sås også opdræt af den persiske killifisk **Aphanius mento** samt af **Aphyosemion walkeri.**

Klasse 19: Opdræt af bundlegere.

Det var igen Gordon Richardson, der tog 1. præmien hjem, denne gang med **Roloffia occidentalis,** og for rigtigt at slå succes'en fast tog han også 3. præmien med **Cynopoecilus ladigesi.** Altså to svære opdræt, der rigtigt viser hans klasse som akvarist.

Efter denne gennemgang af udstillingen i London falder det naturligt at komme med en bemærkning, om det nu var rejsen værd at tage derover.

Vor gode killiven fra Madrid Hans Hals skriver i det svenske **Akvariet,** at det syntes han ikke, og han fremhævede K.A.'s udstilling med H. C. Andersens ord i omskrivning: »for se DET var en rigtig udstilling«. Det kan naturligvis kun glæde os, særlig ihukommende de negative betragtninger, der har været trykt andetsteds.

Personlig var jeg glad for at se Londonudstillingen, for når man selv en gang imellem er med i arrangementer af denne slags, kan man altid lære af det gode og de fejl, andre arrangører laver. Yderligere synes jeg, at det er af uvurderlig betydning at møde akvarievenner og diskutere med dem, særlig når det som i dette tilfælde er killiefolk.

HÅNDBØGER - De har brug for!

4 nye

små akvariebøger

Tre specialbøger med gode råd om og beskrivelse af forskellige arter akvariefisk, samt en begynderbog med den grundlæggende vejledning. Pr. bog: 44 sider, illustreret, kr. 10,50.

I samme serie foreligger: Opdrættertips 1—4 à kr. 8,75

5. Dværgciklider	kr. 9,45	7. Rasbora o. a	kr. 9,45
6. Ungef. tandkarper	kr. 9,45	8. Tetra I, karpelaks	kr. 9,45

- fire nye CLAUSEN-bøger!

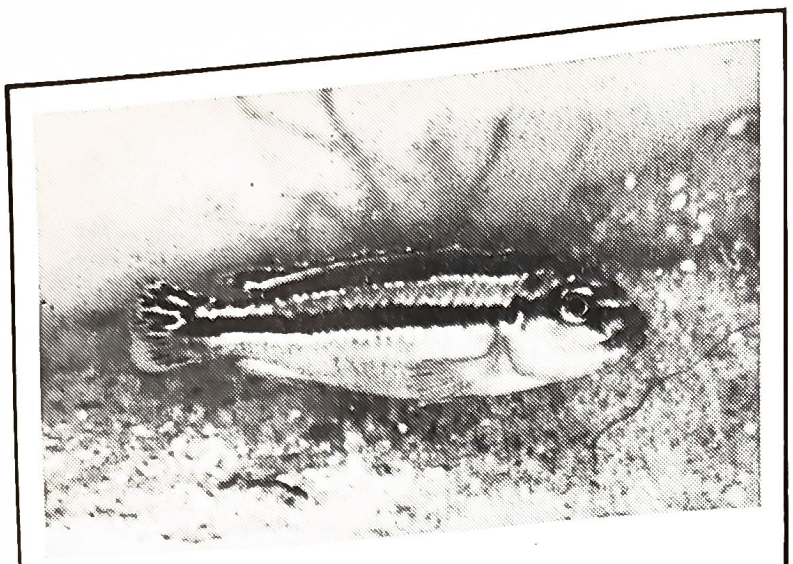

Ciklide **NYT**

Rovmord af cichlider fra Nyasa-søen

Der er skrevet en del for og imod cichlider og specielt Nyasa-cichlider. Følgende er uddrag af en artikel af Gottfried Hecker i »Das Aquarium«.

Forfatteren siger, at mange akvarister bliver forskrækkede over Nyasa-cichlidernes opførsel i akvarierne. Man vil have fred og ro i sine selskabsakvarier, og mange mener også, at de er svære at holde i det hele taget.

Jeg ved nu, siger Hecker, at det går fint at holde dem. Fejlen, man gjorde i begyndelsen var, at man forsøgte at holde dem parvis, hvorefter de slog hinanden ihjel.

Hecker indrettede et 450 ltr. akvarium med mange stenopbygninger, beplantede det med sværdplanter og forsynede det med to indvendige filtre. Så slap han alle sine Nyasa-cichlider løs: 15 stk. auratus, 1 par trewavasae, 1 par zebra, 1 par fuelleborni, 4 stk. Ps.spec. og 5 stk. H.thoracatum. Alt gik godt, og jo flere fisk, han kom i, des bedre gik det. Ingen sønderrevne finner og ingen dødelige kropssår.

Efter et halvt år satte han 10 stk. Black Molly og 10 stk. sværddragere ned i akvariet på prøve. Ikke en finne blev rørt på dem.

Cichliderne leger naturligvis i akvariet. I begyndelsen isolerede han de hunner, der gik med rogn, ved at dele akvariet med en skillerude, men han har med tiden fundet ud af, at det er unødvendigt. Der sker ikke den rugende hun noget, fordi hannerne er polygame og derfor leger med forskellige hunner.

Hecker giver så det råd ikke at fange en rugende hun op straks efter legen, fordi hun så kan finde på at spytte æggene ud. Venter man 6-7 dage efter legen, beholder hun dem.

En auratushun, som Hecker fangede op direkte efter leg, spyttede 40 æg ud og tog dem ikke op igen. Han sugede dem så op med en slange. På 6. dagen efter legen klækkedes 6 æg. Resten ville ikke klække overhovedet. Han formodede, at det var på grund af den hårde æggeskal, så han hjalp til med fingrene og klækkede resten. Kun ét gik i stykker. På 13. dagen var embryonerne allerede 8 mm store, og på 17. dagen kunne han ane de sort-gule længdestriber. På 20.-21. dagen var blommesækken opbrugt, og han begyndte at fodre med små cyklops.

Hecker har af dette lært at vente med at fange auratushunner op, til der er gået ca. 20 dage. Så slipper de straks yngelen. Medhensyn til zebra og fuelleborni bør man ifølge Hecker vente 28-30 dage.

Vandhårdheden synes ikke at have nogen betydning. Derimod har han kunnet se, at yngelen vokser hurtigere i frisk vand.

Temperaturen bør ligge mellem 20° og 30° C. Fiskene har leget ved 21° C og også ved højere temperaturer.

Til foder kan alt levende bruges samt havregryn, rogn og tørfoder i al almindelighed. Han advarer mod at fodre for meget med klare myggelarver. To gange har han været ude for, at labeotropheusarter er døde på grund af for mange myggelarver. Sandsynligvis har de fået tarmforstoppelse. Det beror muligvis på, at fiskenes hovedføde i Nyasasøen er alger og planter.

Jørn Hennings.

Bernhard Teichfischer:

Lamprologus Congolensis

Oversat fra Aquarien Terrarien af Johs. Jensen, K.A.

I 1964 ankom talrige afrikanske cichlider, Tropheus-, Laboetropheus-, Pseudotropheus- og Pelmatochromisarter og desuden nogle Julidochromis- og Haplochromisarter. Der blev også indført en cichlide, der i sammenligning med de ovenfor nævnte arter var ret beskedent farvet nemlig Lamprologus congolensis. Det er en repræsentant fra slægten Lamprologus, der omfatter ca. 50 arter. Cichlideinteresserede akvarister har hidtil kun kendt få af disse arter, og slægten Lamprologus er for det meste slet ikke nævnt i den almindelige akvarielitteratur.

Denne cichlide har en meget langstrakt form, der er typisk for de cichlider, der opholder sig ved bundlaget. Denne form kendes fra slægten Crenicichla, men disse holdes dog næppe som akvariefisk mere.

Både formen og hele fiskens måde at svømme på ved hurtige bevægelser i ryk og dens vedblivende ophold ved bundlaget og ligeledes, at den kan støtte på de kraftige brystfinner tyder på, at fisken i sit hjemland sandsynligvis findes i hurtigt rindende vandløb.

Dens krav om et relativt højt iltindhold i vandet henviser også til dette. Jeg har bemærket, at Lamprologus congolensis er den første, der lider af iltmangel, hvis gennemluftningen svigter. I dette tilfælde står den 2-5 cm under vandfladen og gæller voldsomt. Hvis ikke gennemluftningen hurtigt bliver sat til igen, dør fisken inden længe.

Under optimale livsbetingelser bliver Lamprologus congolensis-hannen 15 cm, for det meste bliver den kun 10 cm i akvarier. Hunnen bliver kun omtrent halvt så stor nemlig 6 cm. Fiskens ret store mund i forhold til kropsstørrelsen giver den et ret frygtindgydende udseende.

Lamprologus congolensis skal helst anbringes i store akvarier, der er beplantet ret tæt, så der er mange gemmesteder. Selv om de kun er 1½ cm lange, kræver hver fisk sit eget lille område, der vokser i takt med fisken. Den kan holdes sammen med andre cichlider og andre fisk i platy-størrelse. De andre fisk bliver jævntligt jaget bort fra reviret, hvis de kommer for nær.

Selv større stridbare fisk farer den imod.

Mine første Lamprologus congolensis, 2 hunner og 1 han, blev anbragt i et akvarium, der kun var 60 x 40 x 40 cm. Det må være det absolutte minimum for tre voksne fisk, for det var oprindeligt 2 par, der blev sat derned, men den ene han blev dræbt på grund af den snævre plads.

Det kan være vanskeligt kun at have to fisk i det samme akvarium, det gælder også for andre cichlidearter, for den ene fisk vil altid være målskive for den anden, og der sker ofte dødsfald i sådanne akvarier.

Når Lamprologus congolensis er 9-12 måneder gamle, er de kønsmodne, og nu er det let at se forskel på hanner og hunner. Det mest synlige kendetegn er den tidligere nævnte forskel i størrelsen mellem de to køn, når de vel at mærke stammer fra det samme kuld. Hannen har en lysende grønlig iriserende tegning i retning af finnestrålerne på hvert skæl. Grundfarven er gråbrun eller blågrå og skifter fra tid til anden. Hunnen har mørke tværstriber over hele kroppen. Dens grundfarve er også væsentlig mørkere. Begge køn kan på meget kort tid ændre farve fuldstændigt. Hannens leg er meget voldsom, og bevægelserne hurtigere end hos de Microgeophagus (Apistogramma) og Cichlasomaarter, som vi har plejet i vore akvarier i mange år. Under legen kan der fremtone nogle mørke tværstriber, der dog er svagere i farven end hunnens.

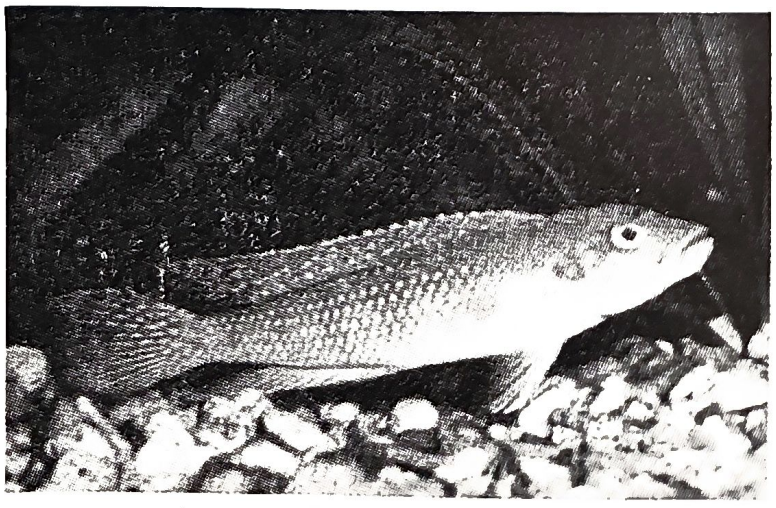

Lamprologus Congolensis

Man opdager hurtigt, at Lamprologus congolensis leger i huler. Små urtepotter med bunden opefter og et indgangshul i siden bliver brugt til legen. Ligesom Pelmatochromis kribensis gør det, fjerner Lamprologus næsten alt det sand, der er under urtepotten. De graver meget gerne huler under flade sten, der ligger på bundlaget f. eks. skiferplader. Derfor er det bedst at understøtte sådanne sten, for at fisken ikke skal omkomme under gravearbejdet. Det er for øvrigt næsten udelukkende hunnen, der graver, medens hannen opholder sig i nærheden for at bortjage andre fisk fra legestedet. Af og til fjerner han også en lille sten tilsyneladende for at vise hunnen, hvorledes den skal gøre det.

Selve legen er meget vanskelig at iagttage, da den jo foregår i selve hulen. Der bliver afsat fra 50-100 grågule æg på et fast underlag f. eks. på indersiden af urtepotten. Efter legen er hunnen blevet væsentligt slankere og ligner en lille sort djævel. På grund af den sorte farve, der varer ved under ungernes pleje, kan man straks se, at hunnen har leget. I den første tid ser man næsten ikke hunnen, det er nærmest udelukkende dens hoved, der kan iagttages i hulens åbning. Hannen kommer ikke helt hen til hulen, den bliver jaget væk ved lynhurtige angreb. For det meste leger hannen allerede med den anden hun. Først når ungerne svømmer frit og forlader hulen. overtager hannen så en del af hunnens arbejde med at passe på ungerne.

Når ungerne er 10-12 dage gamle, forlader de hulen første gang. De ligger på bundlaget og er næppe til at få øje på på grund af deres plettegning. Man opdager kun nu og da en af ungerne, når de som en af de såkaldte bugrutchere hurtigt svømmer et stykke frem- og opefter og så igen daler ned på bundlaget.

Ungerne er spredt over et ret stort område. Jo mindre foder, der er i akvariet, jo større del af bundlaget findes de på. Jeg har ikke bemærket, at ungerne, der er så store som nyfødte slørhaleguppy, er blevet efterstræbt af voksne artsfæller. Hunnens pleje af ungerne bestod væsentlig i at forsvare et større område og hindre andre fisk i at trænge ind i det. Hun samlede ikke ungerne og opsnappede heller ikke unger, der var kommet for langt væk. På grund af ungernes store mund var det ikke nødvendigt at fodre ungerne med meget små foderdyr. De åd gerne tørfoder, der sank ned mod bundlaget, og dette blev også taget af de gamle fisk. Unger, som stadig fik lov til at blive i akvariet, voksede hurtigt.

Da jeg flyttede nogle af ungerne, viste det sig, at de i modsætning til dem, der blev hos forældrene, blev sat meget tilbage i væksten. Der var endda nogle af dem, der døde. Det er muligt, at ungerne på dette stadium ikke tåler vandskiftet, når de flyttes fra det ene akvarium til det andet.

Det er ikke så let at fange disse unger som sværme af andre cichlider grundet det store område, ungerne befinder sig på, og man opgiver snart, når man ikke kan se flere unger. De er flygtet i alle retninger, og man tror, resten er forsvundet, men ungerne er forsynet med en god orienteringsevne, så de selv i store akvarier efter nogen tids forløb atter har genfundet deres revir.

Når ungerne er ca. 2 cm store og forsvarer deres eget lille område, forsvinder hunnens yngelpleje. For det meste har hunnen så igen en samling æg, og ungerne bliver nu betragtet som fjender og jages bort.

Siden sidst . . .

Dansk Cichlide Club

Dansk Cichlide Club afholdt sit første ordinære medlemsmøde tirsdag den 17. december 1968 i mødelokalerne, Klinseyvej 9. Formanden indledte aftenen med at byde velkommen til medlemmer og gæster og omtalte, at der havde været kontakt med bestyrelsen for en anden nystartet ciklideforening om evt. at slå de to foreninger sammen. En sådan sammenslutning blev drøftet på mødet, men al besværet førte dog ikke til noget resultat. Som foreslået på Dansk Cichlide Clubs stiftende generalforsamling blev klubbens love forelagt medlemmerne til endelig godkendelse. Disse blev efter få ændringer enstemmigt vedtaget. Alt dette havde taget temmelig lang tid, hvorfor aftenens foredrag blev ud-

skudt til næste medlemsmøde. Formanden viste i stedet en meget smuk og interessant film om legen hos **Pseudotropheus auratus.** Mødet sluttede med en rask auktion over ciklider skænket klubben. observer.

Københavns Akvarieforening

Tirsdag den 7. januar holdt Københavns Akvarieforening årets første medlemsmøde, der var usædvanligt velbesøgt. Måske var det aftenens foredragsholder, der var årsag til dette, måske det nye — og dog gamle — akvarieblads fremkomst. Men et er sikkert, kommer der lige så mange til de næste medlemsmøder, må vi rykke op på 1. sal i større og rummeligere lokaler, og det skulle kun glæde os alle, om det gik sådan. Ihvertfald prøver vi at lave lidt om på bordopstillingen og håber derved at kunne skaffe plads til alle på næste medlemsmøde.

Aftenens foredragsholder var formanden for Lyngby Akvarieforening Jørgen Clausen, der indledte sit foredrag med en kort gennemgang af sit foredrag og de hertil knyttede lysbilleder, hvorefter han straks gik over til at øse af sine erfaringers rigdomme. Jørgen Clausen nævnte bl. a., at man helst skulle holde sine ungefødende tandkarper i specialakvarier, såfremt man ønskede at få et virkeligt godt afkom. I blandede bestande ville de forskellige arter tit fraternisere temmeligt kraftigt med hinanden, og da disse fisk relativ let krydses indbyrdes, vil man i blandede bestande ofte kunne se afkom af en tvivlsom oprindelse. J. C. påpegede dog også, at bevidste krydsninger har ført til mange smukke og særprægede kulturformer med stærkt varierende farvetegninger og finneformer. På den anden side var f. eks. Simpson-sværddrageren nu allerede ved at degenerere, idet finnerne ikke længere blev så store, flotte og helrandede som de burde være. Den kraftige indavl, der ofte foretages i for små akvarier, er også skyld i, at mange af disse smukke fisk ikke når deres fulde størrelse. På forespørgsel oplyste J. C., at en fuldvoksen Sværddrager-hun let kunne blive 12-13 cm og en Platy-hun 6-7 cm.

Jørgen Clausen bruger selv akvarier på 250 liter til 4-8 fisk. Hvis man skulle have flere fisk i et sådant akvarium, bør der mindst være 10-15 hanner. Hvis der kun var 3-4 hanner, ville én af disse som regel kujonere alle de andre fisk i akvariet.

J. C. nævnte eksempler på, at man let kunne opfodre unger af ungefødende tandkarper udelukkende med tørfoder, men mente dog ikke, at dette var særligt heldigt. Ungerne bør have levende foder mindst et par gange om ugen. Anbefalede akvarier på ca. 50 liter og med glasbund uden bundlag og planter til ungerne i de første måneder, hvor disse kræver særligt meget foder.

J. C. kom derefter ind på omtalen af de mange udmærkede foderemner, der kunne bruges til disse fisk, altså foderemner der lå udenfor det, vi i almindelighed kan købe i akvarieforretningerne, og nævnte heriblandt fiskefrikadeller og henkogte fiskeboller, friskt eller henkogt spinat, ørred-opmaddingsfoder og meget andet, bl. a. kortelet ben, der dog bør fjernes fra akvariet inden lyset slukkes.

Til slut nævnte Jørgen Clausen, at ungefødende tandkarper hyppigt var udsat for angreb af skimmelsvamp. Mod dette plejede han at bruge Merbromin = Mercurocrom, populært kaldet »tøsejod«, som blev penslet på de angrebne steder. Man skulle passe på, at det ikke kom i øjnene på fiskene, som man selvfølgelig havde fanget op i et net inden penslingen. — Applaus og tak til Jørgen Clausen.

Efter en kort pause, hvorunder mødepræmierne blev trukket, var ordet frit, og der fremkom flere forskelligartede spørgsmål fra de tilstedeværende, hvilket blandt andet resulerede i et meget interessant indlæg af Johs. Jensen, dels om Guppy og dels en række supplerende oplysninger til aftenens foredrag om de ungefødende tandkarpers geografiske spredning og deres i forhold til andre fiskegrupper ret sene udvikling, som på en måde har ført dem nærmere pattedyrene. Johs. Jensen nævnte bl. a., at hos visse arter ungefødende tandkarper f. eks. **Heterandria formosa** og firøje, **Anableps anableps,** afgav hunfisken føde til embryonerne gennem en plasentalignende masse (moderkage). Et virkeligt godt og interessant indlæg, som medlemmerne kvitterede for med en kraftig klapsalve.

Aftenen sluttede som sædvanligt med fiskespil og en livlig auktion. -skriveren.

W. L. Jørgensen:

For begyndende akvarister

I tilslutning til foregående artikel ang. udvaskning af bundlaget kan nævnes et hjælpeapparat, som kaldes en sandvasker. Det er en kegleformet beholder af galvaniseret jernplade, der står i et stativ, så spidsen vender nedad, og i denne er der en rørnippel fastloddet. Her tilsluttes en slange fra vandhanen, og ved vandets gennemløb rives alt snavs med og løber ovenud. Det har den behagelighed, at anlægget kan passe sig selv, medens bundlaget bliver rent. I mangel af en sådan kan man hjælpe sig med en almindelig havevandkande, blot skal man her få slangen sat godt fast på vandkandens tud, helst med en slangebinder som kan fås hos isenkræmmeren.

Denne fidus er vel bedst for havefolk men kan også bruges i et badeværelse eller en køkkenvask, men husk at sætte slangen godt fast, da grusmaterialet udøver et ret godt tryk, og ryger slangen af, så ryger husfreden også.

Så skal vi beskæftige os med vandet. Det er vel det mest ømtålelige emne i akvariekredse, hvor der tales om hårdt og blødt vand samt pH. Alt dette kan vel forvirre den begyndende akvarist. Han skal blot ikke lade sig gå på af dette. For begynder man med de almindeligste fisk og planter og kun har akvariet som en pryd i stuen, da er ledningsvand tilstrækkeligt velegnet.

Vandet aftappes og skal gerne stå ca. et par døgn. Mange indenfor akvariesporten kalder dette fejlagtigt for afhærdet vand. Det kan forlede akvarister til at tro, vandet er blevet blødt. Det er imidlertid ikke tilfældet. Kalkhårdheden er den samme, men man har ved at lade vandet stå bl. a. fået uddrevet den overflødige ilt og evt. klor. Man vil også se, at vandet i nogle tilfælde kan antage et mælket udseende, hvilket dog hurtigt klarer af. Der er nemlig det ved vort ledningsvand, at det ikke er så råt, som mange vil tro. Det har i allerhøjeste grad gennemgået en proces såsom iltning, udluftning, filtrering, udskillelse af jern og okker etc. Derfor lader man vandet stå og sætte sig, som det siges. Friskt aftappet ledningsvand kan også være ubehagelig for fiskene, da fiskene kan blive oversåede med iltperler, hvilket generer dem meget. Ved nyanlægning af akvarie er fiskene i forvejen udsat for — om ikke overlast— så mange ubehageligheder såsom opfangst, transport og flytning, hvilket alt ialt kan medvirke til at nedsætte deres modstandskraft overfor eventuelle sygdomme og parasitter.

Nu er tidspunktet inde, hvor vi skal tænke på planterne. Det kan være vanskeligt, for der er mange at vælge imellem. Planterne har givet akvaristerne mange problemer at slås med, mange har ofret mindre formuer for at have en smuk plantebestand, andre må stadigvæk tynde ud for at holde plantebestanden i ave, hvad det så kan ligge i. Der er vel nok noget om »de grønne fingre«, og så er det en kendsgerning, at hos dem med den fineste plantebestand bliver der gjort mindst. Det lyder som et paradoks, men det er tilfældet, man kan godt gå og pusle sine planter til døde, især de langsomtvoksende, de skal have ubetinget ro. Det er ikke ensbetydende med, at man skal lade fem og syv være lige, man må holde et årvågent øje med det hele og kun gribe ind, når det er nødvendigt, og med hensyn til planterne må man være noget moderat i sine fordringer. Husk på i et akvarium på ca. 100 ltr. og derunder vil man have planter fra det meste af verden, planter som kommer fra forskellige vandtyper, bundforhold og forskelligt antal lystimer og lysstyrke. Det kan umuligt blive til de bedste resultater for alles vedkommende. Når desuden dertil kommer, at langt de fleste af vore akvarieplanter er sumpplanter eller lavtvandsplanter i naturen, så forstår man vanskelighederne.

Når dette skrives, er det ikke for at gøre det vanskeligt og tage modet fra den begyndende, tværtimod, det er for, at han ikke skal stille for store fordringer til sig selv og sit akvarium og så eventuelt tabe lysten, såfremt disse krav ikke kan honoreres. Dette ville være en skam for vor hobby.

(Fortsættes)

SPLIT: Den fulde næring for alle tropiske akvariefisk er overvejende opbygget på basis af Embrynalstoffer (derfor så sund og letfordøjelig).

SPLIT: Er fine flakes af højeste næringsværdi, letflydende, forplumrer ikke vandet, opløses ikke.

SPLIT: Er fremstillet af mange na'urlige dyre- og plantestoffer på de mest moderne vitaminbevarende maskiner.

SPLIT: Kan De få i dåser med 50 ccm, 100 ccm, 250 ccm, 1 liter og 4 liter hos Deres akvarieforhandler.

ET BRUSTMANN PRODUKT

Velkommen til

DAMSØ AKVARIEFORENING

Som det vil fremgå af nedenstående er Akvariebladet nu også obligatorisk medlemsblad for Damsø Akvarieforening. Desværre er det p. g. a. pladsmangel og den meget sene tilmeldelse ikke muligt i dette nr. at bringe referat af foreningens januarmøde, men se venligst næste nr.

Damsø Akvarieforening

afholder medlemsmøde den anden torsdag i måneden i Ungdomshjemmet, Klingseyvej 9, Vanløse.

Næste medlemsmøde afholdes torsdag d. 13. febr. kl. 19,45 med flg. dagsorden:

1. Meddelelser fra bestyrelsen.
2. Trækning af mødepræmier.
3. Lysbilledforedrag om »Ungefødende Tandkarper« v/ Jørgen Clausen, L.A.
4. Medlemmerne har ordet.
5. Spørgekasse.
6. Auktion og fiskespil.

Det er længe siden, vi i Damsø Akvarieforening har hørt om Ungefødende Tandkarper, men selvom det mest har været tetra-, barber- eller ciklidearter, vi har hørt om på vore møder, så har vi dog ikke glemt disse dejlige fisk. For det er jo Ungefødende Tandkarper, de fleste af os er begyndt med som akvarister, og indenfor denne fiskegruppe er der også mange nyheder, der kan have vore medlemmers interesse.

Den årlige hjemmekonkurrence i kl. 2 og 3 afholdes søndag d. 16. februar. Sidste frist for tilmeldelse er d. 9. febr. til Ove Refsgaard, Vigerslevvej 248 B, 2500 Valby, tlf. 30 28 41.

Som det vil ses af ovenstående er Damsø Akvarieforening nu gået ind for at meddele sine møder gennem Akvariebladet. De tidligere meddelelser om vore møder stopper, og Akvariebladet vil tilgå alle Damsø Akvarieforenings medlemmer. Dette er en service, der kommer medlemmerne til gode, idet man udover at blive informeret om kommende møder nu også får Akvariebladet i tilgift. Det er en service, vi i første omgang kan takke K.A. for. Det er samtidig et eksempel på, hvad man kan nå, når man forstår at samarbejde. Vi siger derfor velkommen til »Akvariebladet«.

104 sider,
indb. kr.
14.25

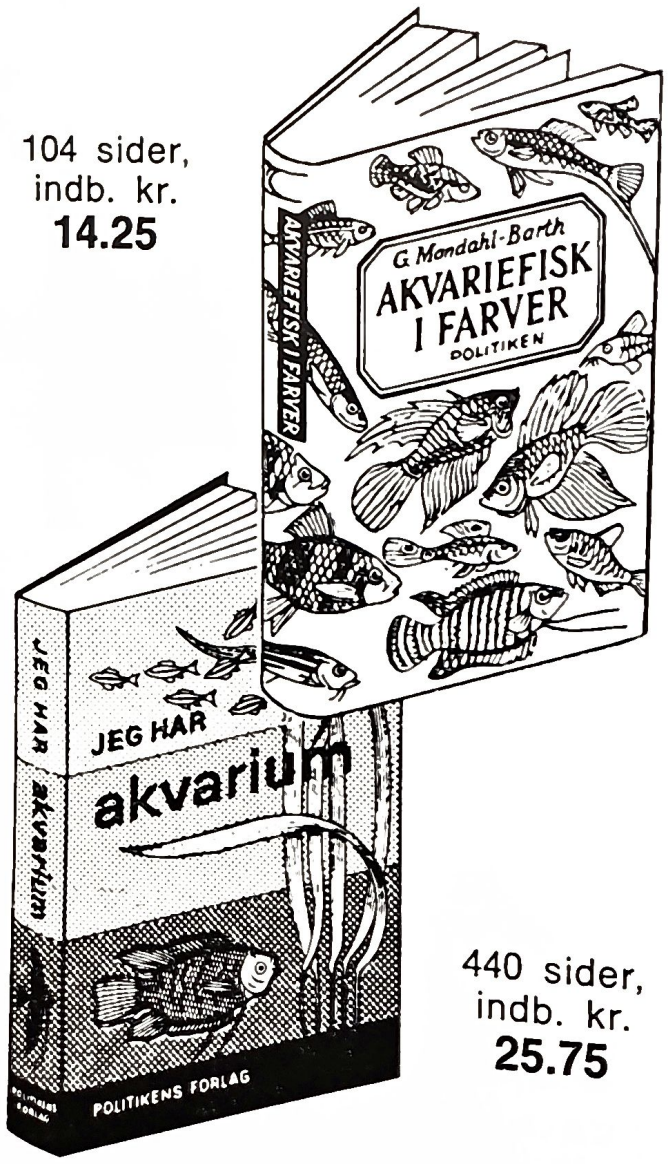

440 sider,
indb. kr.
25.75

AKVARIEFISK I FARVER

Bogen, der viser akvarieverdenens fiskebestand og lærer læseren at vælge sine fiskearter rigtigt og at sammenstille fiskebestanden hensigtsmæssigt. I alt 192 arter i 6-farvetryk. Beskrivelser af G. Mandahl-Barth.

JEG HAR AKVARIUM

Altomfattende, praktisk og gennemillustreret håndbog om såvel ferskvands- som saltvandsakvariet, dets indretning og pasning, om vandet og dets behandling, om planterne og deres vækstbetingelser og om fiskene, deres levevilkår i naturen, deres fodring, opdræt, sygdomme, etc.

POLITIKENS FORLAG

Copenhagen Killies

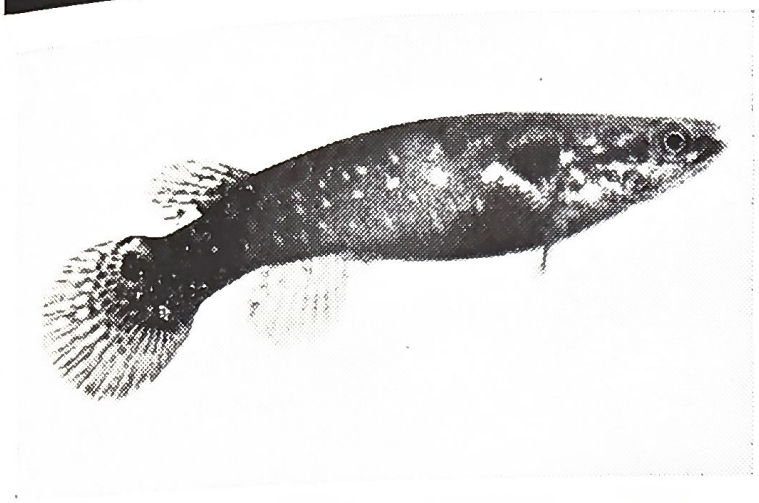

Rivulus ocellatus Hensel 1868

Om det er en meddelelse om en glædelig ny-import, eller om det kun er en gen-import, der skjuler sig under overskriften, kan jeg endnu ikke fortælle. Hvorfor dette ikke er så helt klart vil blive mine læsere bekendt i det følgende.

For godt en måneds tid siden ankom der til Copenhagen Killies en sending fisk, blandt andet et antal **Rivulus dorni** Myers 1927. Imellem disse **R.dorni** fandtes 4 andre uidentificerede Rivulus, den ene tilhørte en art, vi kendte, de tre andre var os fuldstændig fremmede.

Disse fisk blev derefter undersøgt nærmere. Der var en hun med en totallængde på 10 cm og et mindre par med en totallængde omkring 6 cm. Det er slanke, smidige, lyst farvede fisk med to karakteristiske pletter, som alene bevirker, at de kan kendes fra næsten alle andre beskrevne Rivulus. Tegningerne på kropssiderne var af en marmoreret karakter, og jeg måtte ud fra disse oplysninger sige, at de hørte til marmoratusgruppen. Den egentlige klassificering til en sådan gruppe sker ved undersøgelse og gruppering efter skælmønstre på hovedet, men da der kun eksisterede denne trio, kunne jeg jo ikke tillade mig at aflive dyrene til en sådan undersøgelse.

Mamoratus-gruppen kan ofte tydeligt kendes fra andre grupper ved sine farvemønstre. Ved flytningen af **Rivulus dorni** Myers til denne gruppe (Stuekultur Aug. 1968 pg. 206) indførtes et nyt farvemønster i denne gruppe. Dette mønster bestod af to sorte pletter, en placeret bag gællelåget og en på haleroden. Et lignende farvemønster findes også hos den lille art **Riv.roloffi** fra Haiti, som dog ikke sikkert kan placeres i nogen gruppe i øjeblikket og indenfor cylindraceusgruppen. Dette mønster er endvidere ofte karakteristisk ved at forekomme hos begge køn.

Man kunne således gå ud fra den formodning, at arten måtte være Rivulus dorni ret nærtstående og rette sine bestemmelse efter dette. Identificeringen af arten blev derefter gjort hovedsageligt på originalbeskrivelserne, og der kunne efter at disse tanker var gjort kun være tale om en eneste fisk, nemlig **Rivulus ocellatus** Hensel 1868. En beskrivelse, som stemte fortrinligt med mine fisk.

Min søgen efter yderligere oplysninger i akvarielitteraturen gjorde mig dog mere forvirret. Tegninger eller fotos af arten er meget sparsomt repræsenteret i litteraturen. For at sige det mere nøjagtigt findes der kun en originaltegning af denne art. Og jeg måtte undersøge denne sag langt dybere, før historien om denne fisk var nogenlunde oplyst. Tegningen lignede hverken mine fisk eller passede til originalbeskrivelsen. Var her virkelig endnu en fejlbestemmelse, som vi er så belastede med indenfor killies.

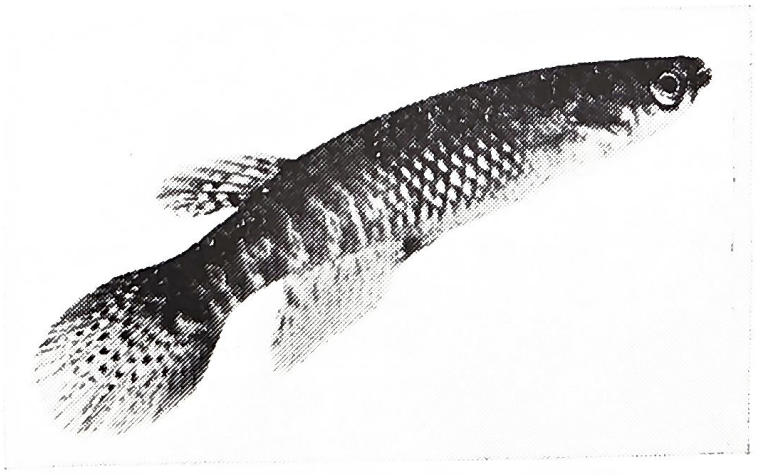

Rivulus dorni Meyers 1927

De kendsgerninger, jeg byggede på, var af senere dato end det oprindelige materiale. Den hollandske ichthyolog J. J. Hoedeman har i flere af sine seneste arbejder nævnt, at **Rivulus ocellatus** Hensel og **Rivulus marmoratus** Poey lignede hinanden så meget, at de ikke uden en meget nøje undersøgelse kunne skelnes fra hinanden. Han kendte **R.marmoratus** udmærket, men havde aldrig set **R.ocellatus.** Geografisk er de derimod vidt adskilt, idet **R.ocellatus** kun kendes fra kystzonen omkring Rio de

Janeiro, **R.marmoratus** findes fra Guyana i syd, på mange af Antillerne til det sydlige Florida i nord. Af **R. marmoratus** havde jeg fortrinlige beskrivelser og et foto. Der findes imidlertid ikke meget mere litteratur om **R.ocellatus** end originalbeskrivelsen og nogle få originale artikler i de gamle tyske akvarieblade »Blätter« og »Wochenschrift«.

Ved så at undersøge disse kilder kunne man hurtigt se, at der var noget galt. Fotografiet af **R.marmoratus** lignede ikke mine fisk, men dog en smule mere **R.ocellatus** i akvarielitteraturen. Man kunne fristes til at tro, at disse var blandet sammen på et eller andet tidspunkt. Dette kan ikke blive helt klart endnu, fordi jeg ikke er i besiddelse af de originale afhandlinger om **R.ocellatus** fra omkring 1906 og i de følgende år. En enkel fra 1912 har jeg, og ligeledes de følgende behandlinger af arten, som er udført med disse originalartikler som grundlag.

Alle disse efterfølgende artikler er ens. Man refererede, hvorledes fisken så ud, og hvordan man holdt den. Den har ikke været i akvarier siden de første få gange, og der kom derfor intet nyt frem. Beskrivelsen kørte efter en enkel tegning og blev blandet sammen med en anden beskrivelse, nemlig **R.marmoratus.** Det er min foreløbige formodning, at disse må være blandet sammen på en eller anden måde. Jeg søger nu den gamle litteratur for at få rede på, om denne tilsyneladende forvirring, jeg postulerer er sket.

Hvor som helst arten har været omtalt, kan man se eksempel på den gamle beskrivelse. Jeg vil her tillade mig at låne K. K. Laursens beskrivelse: Farven er gulgrøn, mod bugen lysere. På kropssiderne større eller mindre sorte pletter. På halerodens øverste del findes en sort plet omgivet af en lysende ring. Halefinnen hos hannen er ved basis brun udefter lysere, hvorefter der følger et bredt lysegult bånd og en blåsort søm. En beskrivelse som denne forekommer et hvilket som helst sted, hvor arten har været omtalt.

Min beskrivelse må siges at afvige noget fra denne oprindelige. Som hovedtræk kan siges, at mørkt eller sort mangler fuldstændigt, undtagen i de to allerede nævnte pletter. Grundfarven er lys olivengrøn som nævnt i akvarielitteraturen og med tilsvarende nuancer. Hannen med mørkere olivengrøn marmorering på denne lysere bund. På mine fisk er der også en sort plet ved den øverste kant af haleroden og en bag gællelåget. Et lyst bånd submarginalt i gatfinnen findes hos mine fisk, ligesom på det gamle billede. På mine fisk dog hos begge køn i modsætning til på tegningen, hvor det kun forekommer hos hannen.

Detailler i beskrivelserne vil blive publiceret senere. De vil først få en større betydning, når vi kender den lokalitet, fiskene er fanget på.

Om **R.ocellatus** naturforhold findes – som man kan tænke sig – næsten intet oplyst. Udover at det synes at være en kystform, ved vi således ikke meget. Fra Leif Christensen har vi dog visse oplysninger. Under sit ophold i Rio de Janeiro for nogle år siden tog L. C. ud på en udflugt til en flodmunding et stykke vej fra Rio. Her fandtes en Rivulus, som efter en derværende fiskefangers oplysning skulle være **R.ocellatus.** Leif så til sin store ophidselse disse Rivulus flygte, og gemme sig i mudderet. Det lykkedes desværre ikke at fange nogle af de hurtige fisk. Lokaliteten var præget af langsomt strømmende vand og ved sin umiddelbare nærhed af kysten.

Dette adfærdsmønster passer fortrinligt på vore fisk i akvariet. Disse dykker øjeblikkeligt nedad, hvis de bliver forstyrret. Herved adskiller de sig klart fra f. eks. **R.dorni,** der ganske vist kan flygte mod bunden, men helst gemmer sig under noget, en trærod eller lignende, eller op ad en fast genstand.

R.ocellatus får i nogle gamle kilder skyld for at være ganske fredelig, i andre omtales den som røverisk. Efter mine erfaringer er den ret stridbar. Den gnasker med største velbehag alt i sig indenfor rimelighedens grænser, også tørfoder. Der skulle ikke være problemer med at holde fiskene, ej heller med formeringen. Man må dog regne med tilsvarende vanskeligheder ved opfodringen af ungerne som hos **R.dorni.** Ægget hos arten er stort, men knap så stort som dornis. De lægges villigt i en moppe.

Jeg vil her afslutte min foreløbige beretning om denne fisk, som i hvert fald er ny for killiakvaristerne. Det er endvidere mit håb efterhånden at kunne bidrage med mere udførlige oplysninger om arten.

Kjeld Bo Larsen.

Besøg

Bamsebrødrenes akvariekælder

Gammeltoftgade 4 - 1355 København K. - Telefon Byen 7888

Nordens
største
udvalg af
Killifisk

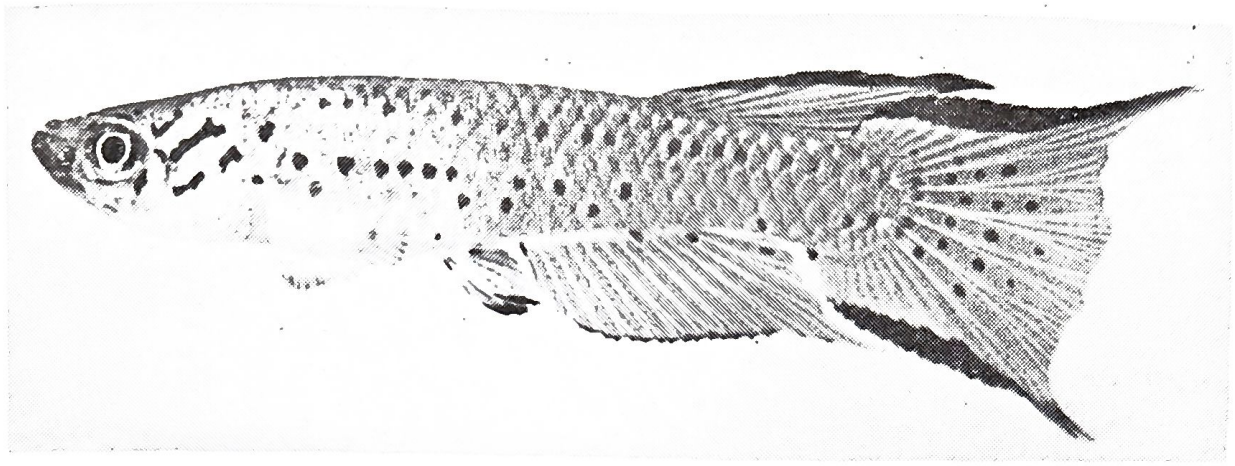

NYHED

Nu kan De også købe klækkemodne æg af killifisk så De selv kan opfodre Deres fremtidige avlsfisk.

Stort udvalg af:

Fisk - Planter - Akvarier
Foder og tilbehør
Fuglebure og fuglefrø etc.

Vi giver 10 % rabat ved fremvisning af gyldigt medlemskort fra en akvarieforening

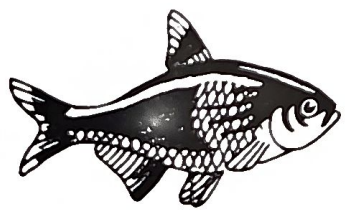

Velplejede akvariefisk

— skriv eller ring efter prisliste

Vesterbro's Dyrehandel

Saxogade 86-88, 1662 København V Telefon Vester 10184

Akvarie BLADET

Må ikke bøjes!

Udvendigt filter – indvendigt filter

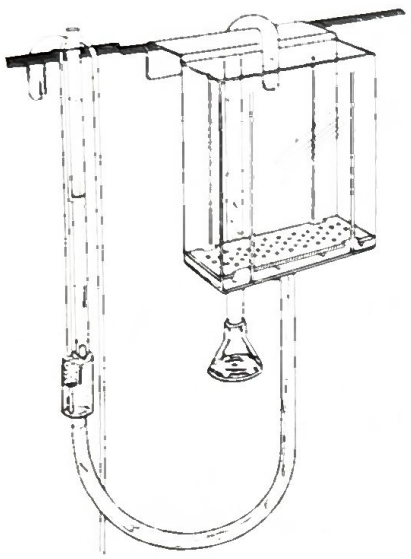

HALVIN

AKVARIEFILTRE!

Holder akvarievandet klart

Filtre til enhver størrelse akvarie

FOR BEDSTE RESULTAT — BRUG

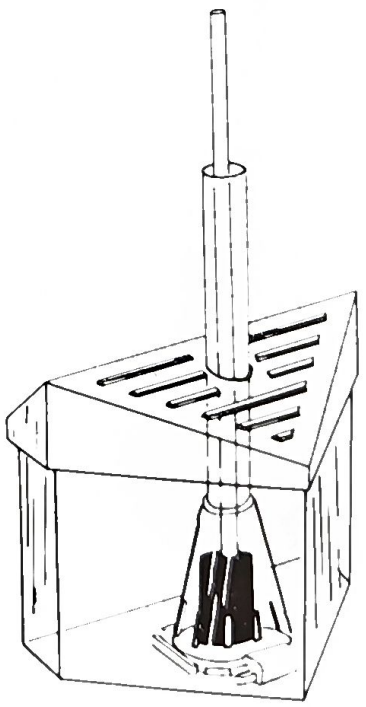

NORIT AKTIVT KUL og

HILENA FILTERMATERIALER

FILTERVAT

AKTIVT SPAGNUM

En gros

BJARNE MANLEY

FIRMAET MED DEN PRAKTISKE ERFARING

Heimdalsgade 15 - 2200 København N

Telefon Taga 3226

H. O. HANSENS BOGTRYKKERI
BAGSVÆRD - TELF. 98 17 66